

Enquêtes

Enige jaren geleden werd in een vrij kort tijdsbestek een aantal enquêtes gehouden onder huisartsen. Het betrof veelal onderzoeken waarbij de geënquêteerde over een voorafgaande periode een aantal gegevens diende te reproducieren. Nu vergt het invullen van een dergelijke vragenlijst vaak vrij veel moeite en daardoor tijd. Dit was voor het bestuur van het Nederlands Huisartsen Genootschap aanleiding hierover contact op te nemen met het hoofdbestuur van de Maatschappij, hetwelk resulteerde in de vorming van een commissie, die zich over het vraagstuk van de enquêtes oriënteerde en daarop advies uitbracht.

De commissie kwam, nadat zij gedurende een jaar aandacht had geschonken aan de landelijk onder huisartsen gehouden enquêtes, tot de conclusie dat de frequentie hiervan geen aanleiding gaf tot maatregelen met het doel het aantal enquêtes te beperken. Wat betreft het gehalte der enquête-formulieren schreef de commissie onder meer van oordeel te zijn dat het, zowel voor degenen aan wie het formulier ter beantwoording wordt gezonden als voor degenen, die de gehouden enquête moeten uitwerken en beoordelen, van groot belang is de vraagstelling goed overwogen en duidelijk te formuleren en een gemakkelijke en eenvoudige beantwoording van de vragen mogelijk te maken. Verder werd door de commissie aanbevolen voor het tijdschrift „huisarts en wetenschap” een artikel te verkrijgen over de wetenschappelijke

aspecten van de enquête en een publikatie, inhoudende richtlijnen ter toetsing van de vraag of een enquête wel of niet door de huisartsen moet worden beantwoord en hoe de beantwoording exact kan geschieden. De socioloog drs. A. T. J. Nooij schreef op verzoek van de redactiecommissie voor dit tijdschrift twee artikelen over dit onderwerp: het eerste — de huisarts en de schriftelijke enquête — treft men in dit nummer aan; het tweede — de huisarts als informant in het sociologisch onderzoek — zal in het volgende nummer worden opgenomen. De redactiecommissie is van mening dat de schrijver er in geslaagd is dit moeilijke vraagstuk van verschillende zijden voor de huisarts te belichten. Het is misschien wat teleurstellend dat auteur tot de conclusie komt dat het instrueren van de huisarts, ten einde hem in staat te stellen goede van slechte schriftelijke enquêtes te onderscheiden, hem niet opportuun voorkomt. De suggestie van de door een bepaalde organisatie uit te oefenen zeef-functie met betrekking tot de onder huisartsen uit te zetten schriftelijke enquêtes, lijkt ons echter inderdaad veel efficiënter en daardoor waardevol. Het is een aantrekkelijke gedachte als het Nederlands Huisartsen-Instituut deze functie in de toekomst zou kunnen vervullen. Niet ten overvloede zij hier nog eens de nadruk gelegd op de wenselijkheid dat iedere onderzoeker er goed aan doet de geënquêteerden op de hoogte te stellen van de resultaten van zijn onderzoek.

H.

De huisarts en de schriftelijke enquête

DOOR DRS. A. T. J. NOOIJ, SOCIOLOOG TE WAGENINGEN

De huisarts moet wel een belangwekkende persoonlijkheid zijn. Deze conclusie dringt zich op wanneer blijkt dat hij in staat is een niet gering aantal onderzoekers en onderzoekinstanties te inspireren tot het opstellen van een vragenlijst. Wanneer het hierbij bleef, zou men er vrede mee kunnen hebben. Het probleem is echter dat deze vragenlijsten aan de huisartsen ter invulling worden aangeboden. Bijzonder gelukkig schijnen de huisartsen niet te zijn met deze enigszins opdringerige belangstelling; de redactie van huisarts en wetenschap verzocht mij derhalve enige gedachten te formuleren over het onderwerp „huisarts en schriftelijke enquête.”

Dat men van verschillende zijden de huisarts

om informatie verzoekt, is niet onverklaarbaar. Doorgaans kunnen de activiteiten welke deel uitmaken van een bepaald beroep van verschillende zijden worden belicht. De positie van de huisarts is echter in zoverre opvallend, dat er verschillende georganiseerde groeperingen zijn die op systematische wijze de diverse activiteiten van de huisarts volgen. Zonder hierbij aanspraak te maken op volledigheid meen ik dat er drie belangrijke aspecten in het beroep van de huisarts zijn te onderscheiden: hij is medicus, hij is arts en hij speelt een belangrijke rol in de distributie van een groot aantal geneesmiddelen. Als praktizerend medicus geniet hij de volle belangstelling van de vertegenwoordigers en beoefenaren van de medische wetenschap. Ener-